

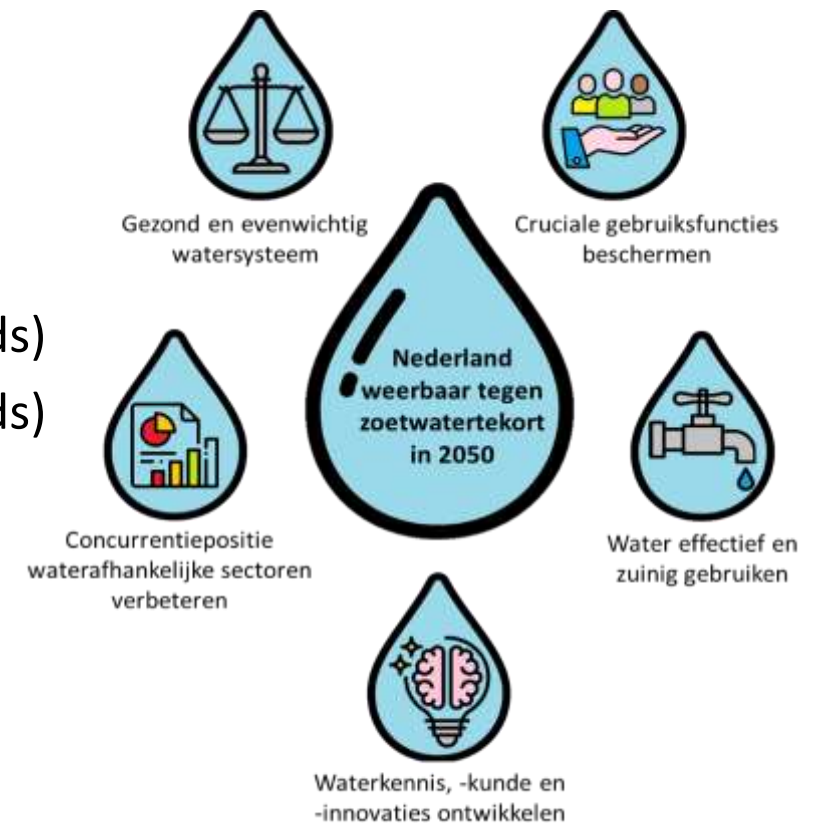
Deltaprogramma Zoetwater

CWS november 2024

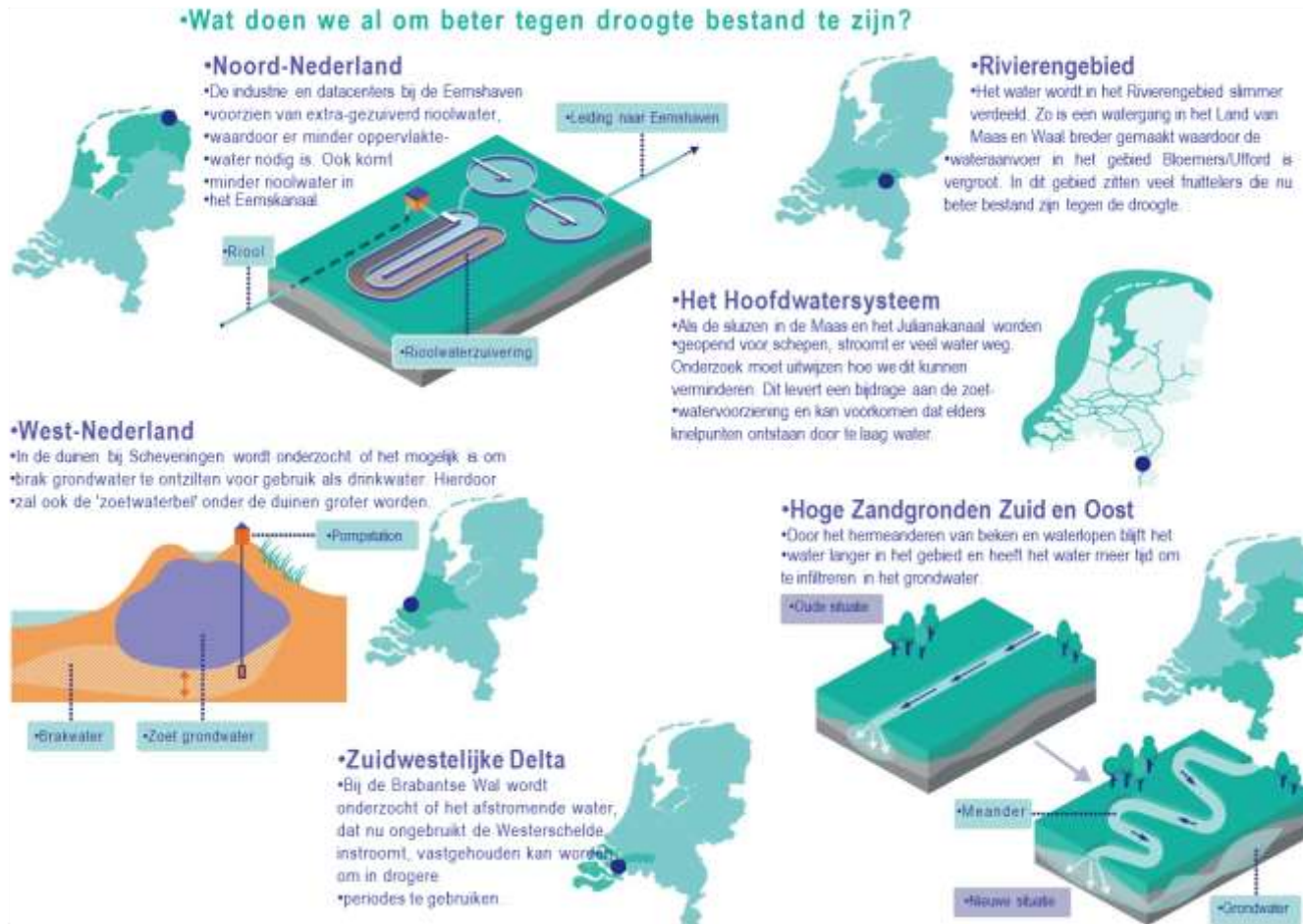

Deltaprogramma Zoetwater

- Doel: weerbaar tegen zoetwatertekorten in 2050
(watervraag en aanbod in evenwicht tot 1 x per 20 jaar)
- Maatregelen:
 - 1^e fase 2015-2021: € 400 miljoen (100 miljoen deltafonds)
 - 2^e fase 2022-2027: € 800 miljoen (250 miljoen deltafonds)
- Strategie:
 - i. Water sturend voor ruimtegebruik (functies en teelten)
 - ii. Zuinig omgaan met water (waterbesparing)
 - iii. Water vasthouden (buffer) en slim verdelen (aanvoer)
 - iv. Inzet alternatieve bronnen (brak water, effluent RWZI's)
 - v. Beter leren omgaan met droogte (acceptatie)

Fase 2 maatregelen Deltaprogramma Zoetwater

Voorbeelden projecten:

- Klimaatbestendige Zoetwatervoorziening Hoofdwatersysteem (KZH)
- Slim Watermanagement (Slim WM)
- Regionale wateraanvoer optimaliseren
- Water langer vasthouden
- Alternatieve bronnen onderzoeken (bijv. hergebruik effluent en brakwater)

Organisatie Deltaprogramma Zoetwater

Besluitvorming:

- BPZ
- Stuurgroep DP

Afstemming:

- Via Zoetwaterregio's

Maatregelen:

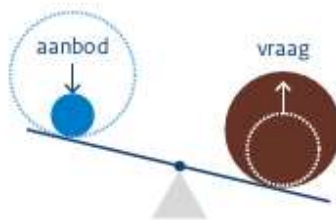
- 6-jarig programma
- Jaarlijks Deltaprogramma
- 6-jaarlijkse herijking

Zoetwaterregio	Vertegenwoordiger(s)
Noord Nederland	Annette v/d Velde (Noorderzijlvest) Jos Beemsterboer (Hollands Noorderkwartier)
West Nederland	Has Bakker (provincie Utrecht) en Els Otterman (Stichtse Rijnlanden)
Zuidwestelijke delta	Kees-Jan de vet (Brabantse delta)
Rivierengebied	Esther Groenenberg (Rivierenland)
Hoge zandgronden Oost	Nicole Koks (Drents-Overijsselse delta)
Hoge zandgronden Zuid	Michael Theuns (provincie Limburg) en Mario Jacobs (Aa & Maas)

Voortgang Deltaprogramma Zoetwater

Het doel raakt verder uit beeld. Het watersysteem, het landgebruik en de bedrijfsvoering moeten veranderen.

Ondertussen wordt de vraag juist groter. Het watertekort kan tot wel 80% toenemen.

Overheden moeten hier op voor-sorteren en prioriteiten stellen (o.m. in Nota Ruimte, PPLG, Novex en NWP)

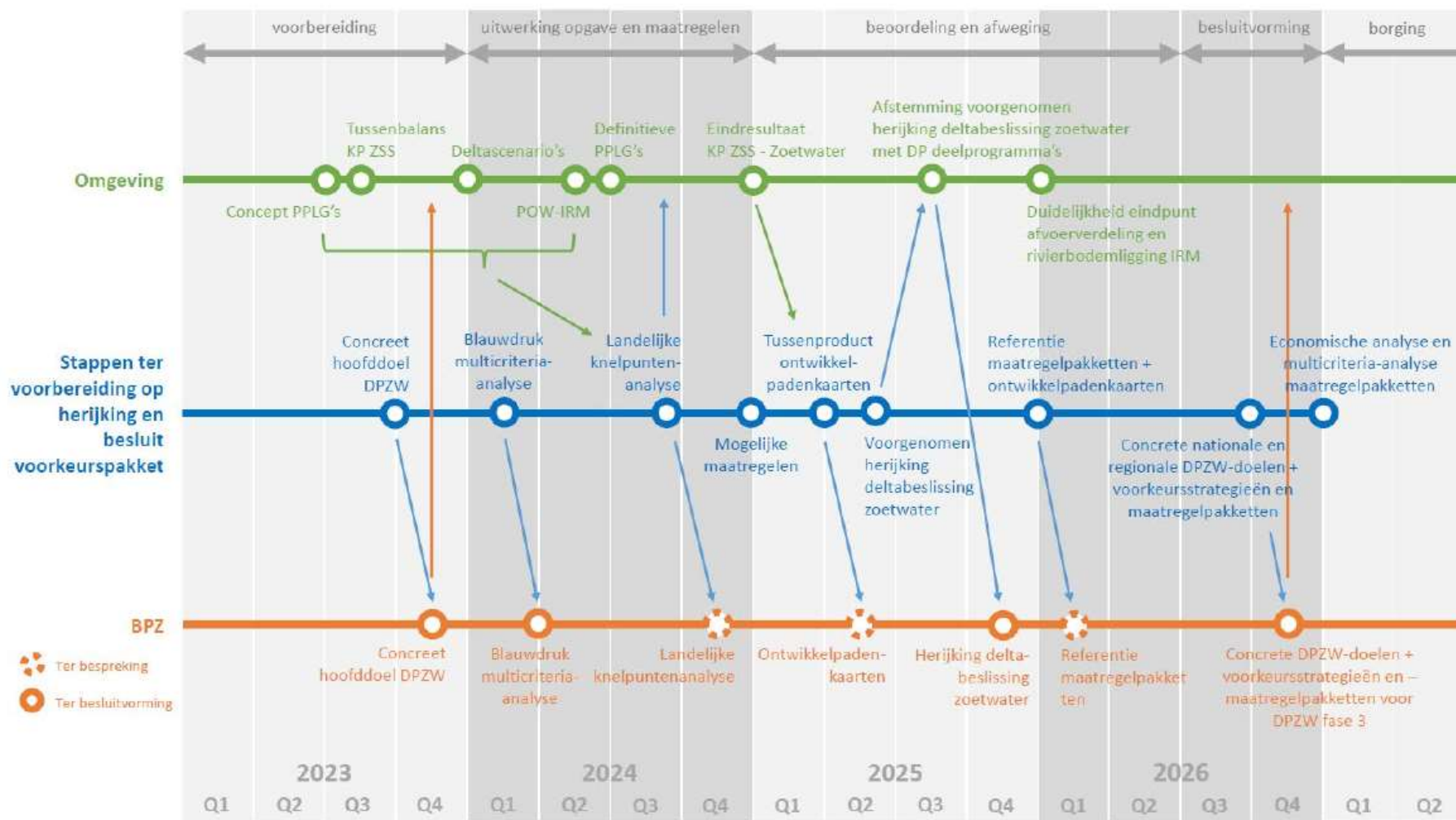

De realisatie loopt sterk achter bij de planning. 60% van het budget is toegerekend, maar er pas 8% gerealiseerd.

Herijking Deltabeslissing Zoetwater

- Periodieke heroverweging strategie deltaprogramma (adaptief watermanagement)
- O.b.v. nieuwe inzichten uit klimaat/deltascenario's, Kennisprogramma Zeespiegelstijging en Water & Bodem Sturend
- 2024: knelpuntenanalyse zoetwater (balans watervraag en beschikbaarheid)
- 2025: vaststelling zoetwaterdoelen en ontwikkeling zoetwatermaatregelen
- 2026: vaststelling maatregelen, voorstel landelijke waterverdeling en deltabeslissing
- 2027: beleidsmatige verankering in Nationaal Waterprogramma 2028-2033 en in regionale waterprogramma's

Planning Herijking Deltabeslissing Zoetwater

Maar

toen bleek er een fout in het landelijke rekenmodel te zitten

- Hierdoor zijn de landelijke analyses voor de effecten en knelpunten niet betrouwbaar. Met name de verzilting in West NL en de watervraag in West en Noord NL wordt onderschat.
- De deltasenario's en afvoerscenario's zijn wel correct en betrouwbaar.
- Het beeld dat het droger wordt en de kans op watertekorten en verzilting toeneemt blijft overeind. Alleen het tempo en de mate waarin is nog onduidelijk.
- Het Bestuurlijk Platform Zoetwater van 20 november is geannuleerd. In januari komt er een extra BPZ om te bepalen hoe we verder gaan met de landelijke analyses voor zoetwater

Wat te doen?

In verband met de voorbereidingen voor fase 3 DPZW en de planning van de Herijking Deltaprogramma wordt een pragmatische en gezamenlijke (Rijk-regio) werkwijze voorgesteld gebaseerd op:

- Ervaringen en nieuwe inzichten die we de afgelopen periode hebben opgedaan
- Joint Fact Finding en Expert Judgment
- Bestaande kennis uit regionale analyses en modellen

Zodat de zoetwaterregio's toch op tijd maatregelen kunnen opstellen voor fase 3 DPZW

Joint fact finding via water & bodemanalyses

- Water en bodemanalyses als basis voor ruimtelijke keuzes in de regio's
- “Weten, willen werken”
 1. “weten” joint fact finding o.b.v. bestaande modellen, regie waterschappen
 2. “willen” ruimtelijke keuzes, regie provincie
 3. “werken” regie provincie
- Voorstel: Verkennen of en hoe waterschappen met water en bodemanalyses kunnen bijdragen aan zoetwatervraagstuk en herijking deltabeslissing.

Vragen en discussie

1. Hoe verloopt het besluitvormingsproces in de zoetwaterregio's en de voorbereiding en afstemming binnen de individuele waterschappen?
2. Is het wenselijk om in Unieverband een standpunt in te nemen over de toekomstige zoetwaterstrategie en herijking van de deltabeslissing zoetwater? Bijvoorbeeld over:
 - a) Keuzes in de landelijke waterverdeling
 - b) Afweging droogtemaatregelen t.o.v. toenemende kans op wateroverlast
 - c) Hoe om te gaan met toenemende verzilting
3. Welke signalen en aandachtspunten wil de CWS meegeven voor de bespreking in het BPZ over de landelijke analyses en de zoetwaterstrategie en –maatregelen?